

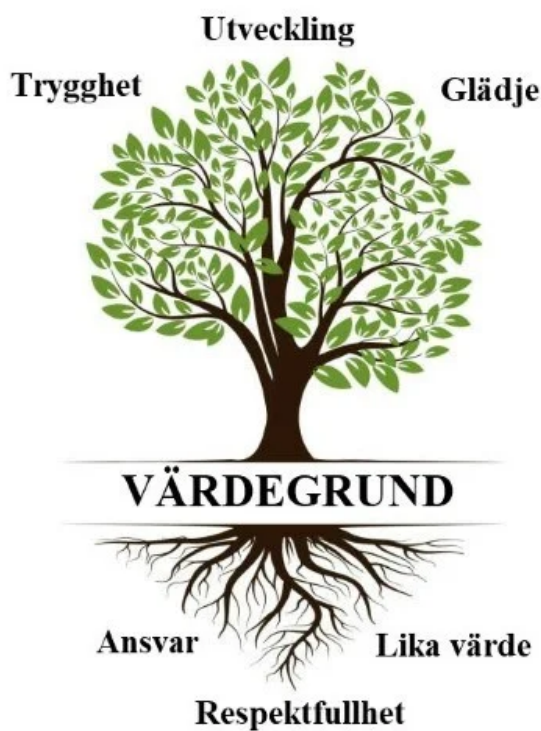

Trygghetsplan

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Hanna förskola

2025/2026

Förskola | Skola | Fritidshem

Besöksadress: Egnahemsgatan 2 | 703 47 Örebro | Postadress: Box 7 | 701 40 Örebro

Tel: 019-277 27 60 | E-post: info@hannaskolan.nu www.hannaskolan.nu

Innehåll

1. Inledning	sid 2
- Syfte	
2. Hanna Förskolas vision och värdegrund	sid 2
2.1 Utgångspunkter för trygghetsplanen	sid 3
2.2 Definitioner	sid 3
3. Förebyggande arbete - så skapar vi en trygg förskola	sid 4
3.1 Värdegrund i vardagen	sid 4
3.2 Medvetet bemötande och förhållningssätt	sid 4
3.3 Delaktighet	sid 4
3.4 Pedagogisk planering	sid 5
3.5 Reflektion och utvärdering	sid 5
4. Främjande arbete - att stärka trygghet och likabehandling varje dag	sid 5
4.1 Trygga relationer	sid 6
4.2 Barns delaktighet och inflytande	sid 6
4.3 Synliggöra mångfald	sid 6
4.4 Stärka värdegrunden	sid 6
4.5 Personalens förhållningssätt	sid 6
4.6 Främjande arbete på årsbasis	sid 7
5. Åtgärder	sid 7
5.1 steg 1 Upptäcka och lyssna	sid 7
5.2 Steg 2 Dokumentation och analys	sid 7
5.3 Steg 3 Åtgärder och samtal	sid 7
5.4 Steg 4 Uppföljning	sid 8
5.5 Steg 5 Anmälan till huvudman	sid 8
6. Utvärdering	sid 8

Inledning

Alla barn har rätt till en trygg och stimulerande miljö fri från kränkning och diskriminering. Därför finns det bestämmelser om att förskolan måste arbeta främjande och förebyggande för att motverka kränkning och diskriminering och undanröja hinder för allas lika rättigheter och möjligheter i utbildningen. Den pedagogiska miljön, barnens delaktighet och vuxna som goda förebilder är för oss viktiga faktorer för att skapa en trygg miljö i förskolan. En trygg vardag är en förutsättning för att barnen ska kunna delta i utbildningen på lika villkor. Vi arbetar utifrån Vägledande samspel (ICDP) vilket bl.a. innebär att vi arbetar för att skapa goda relationer mellan barn och vuxna, barn och barn och mellan vuxna och vuxna.

1. Syfte

Syftet med denna plan är att:

- Skapa en trygg, inkluderande och respektfull miljö för alla barn.
- Förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Främja allas lika rättigheter och möjligheter, oavsett kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

2. Hanna förskolas vision och värdegrund

Alla barn på Hanna förskola ska känna sig omtyckta, trygga och respekterade både bland sina kamrater och bland personalen. På vår förskola står trygghet, respekt och glädje i centrum. Vi jobbar varje dag med att skapa en miljö där alla barn får vara sina unika jag och känna sig värdefulla och respekterade precis som de är. Vi tror på allas lika värde och möter varje barn med öppenhet, nyfikenhet och omsorg. Genom att lyssna till barnens tankar och idéer stärker vi deras självkänsla och uppmuntrar till delaktighet och ansvar.

Vi skapar en demokratisk lärmiljö där barnen får öva på samarbete och att visa hänsyn till varandra. På Hanna förskola är lek, lärande och goda relationer grunden för utveckling och livslångt lärande. Vägledande för vårt sätt att bemöta varandra är att behandla andra som man själv vill bli behandlad. Alla människor har lika värde. Det utgångsläget är avgörande för hur vi bemöter varandra; vuxna, unga och barn.

På Hanna förskola arbetar vi utifrån värdeorden kärlek, trygghet, förlåtelse, sanning, empati, självkänsla, ansvar och samarbete. Dessa ord genomsyrar hela vår verksamhet och vägleder oss i mötet med varje barn, varje dag.

- Kärlek och trygghet skapar en varm miljö där barnen vågar vara sig själva.
- Sanning och förlåtelse lär oss att stå för våra handlingar, ta ansvar och växa som människor.
- Empati hjälper oss att förstå varandra, känna med andra och skapa omtänksamma och hållbara relationer.
- Ansvar innebär att vi tar hand om oss själva, varandra och vår omgivning.
- Vi stärker barnens självkänsla genom att lyssna, bekräfta och uppmuntra.
- Genom samarbete lär vi oss att hjälpas åt, dela med oss, lösa problem och fira framgångar tillsammans

Ger

2.1 Utgångspunkter för Trygghetsplanen

Lagledaren, tillsammans med arbetslaget ansvarar för att hålla arbetet med trygghetsplanen levande och aktivt i samspel med barnen.

De olika regelverk som berör arbetet med trygghetsplanen är:

- Diskrimineringslag (2008:567)
- Skollag (2010:800)
- Barnkonventionen (2018:1197)
- Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling
- Läroplan för förskolan (Lpfö18, rev 2025)

Ett barn får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunder som diskrimineringslagen omfattar, dvs. kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller ålder.

“Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbing och rasistiska beteenden.” Skollagen 6 kap 1-3 § (Lag 2010:800)

2.2 Definitioner

Diskriminering är när ett barn behandlas sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, uttryck eller ålder.

Trakasserier är ett kränkande beteende som har koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om blickar, ord, kroppsspråk, handlingar eller uteslutning, och att det upplevs som kränkande av den som utsätts.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Kränkande behandling är en subjektiv känsla. En person som berättar att han eller hon känner sig kränkt, ledsen, arg, sårad eller skadad måste alltid tas på allvar. Kränkningarna kan utövas av en eller flera mot en eller flera personer. Det kan ske vid enstaka tillfällen eller systematiskt och återkommande. Kränkningar kan ta sig olika uttryck, de kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan förekomma under barnets vistelse i förskola, men också i andra sammanhang.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet.

Skillnad på konflikt och kränkning

En konflikt kan vara när två barn tycker olika om en sak, exempelvis reglerna på fotbollsplanen. Det bygger ofta på lika mycket missförstånd, känslor eller behov från båda sidor. Barnen är relativt jämbördiga i situationen. Konflikter är en naturlig del av barns sociala utveckling. En kränkning innebär att ett barn blir sårat eller nedvärderat utan att ha möjlighet att försvara sig, det finns en obalans i makt. Om kränkning pågår över tid räknas det som mobbing.

3. Förebyggande arbete – så skapar vi en trygg förskola

Vi tror att det bästa skyddet mot diskriminering och kränkningar är ett medvetet, vardagligt arbete med värdegrund, normer och relationer. Därför är vårt förebyggande arbete aktivt, långsiktigt och integrerat i hela verksamheten.

3.1 Värdegrund i vardagen

- Vi sätter ord på känslor och konflikter tillsammans med barnen – för att bygga empati och social förståelse.
- Vuxna är aktiva förebilder som visar respekt, lyssnar och bekräftar varje barn.
- Vi uppmärksammar och bekräftar positiva beteenden, t.ex. att hjälpas åt, säga stopp på ett bra sätt, eller visa omtanke.

3.2 Medvetet bemötande och förhållningssätt

- Vi arbetar normmedvetet och strävar efter att inte förstärka könsroller eller stereotypa förväntningar.
- Vi analyserar kontinuerligt våra miljöer, böcker, lekar och material utifrån inkludering och mångfald.
- Alla barn ska få lika stort utrymme, både i lek, samtal och aktiviteter.

3.3 Delaktighet

- Barnen får vara medskapare av sin vardag och vara delaktiga i beslut som rör dem.
- Vi lyssnar på barnens tankar om trygghet och trivsel och arbetar utifrån deras perspektiv.
- Vi tränar på demokrati i vardagen – att lyssna på andra, kompromissa och respektera olika åsikter.
- Barnen deltar i trygghetsvandringar med personalen i och runt förskolans lokaler. Trygghetsvandring utomhus genomförs två ggr/år, i oktober och mars. Trygghetsvandring för inomhusmiljön i januari.
- Trygghetsplanen finns tillgänglig på varje avdelning, anslås så att den är synlig för vårdnadshavare.
- I samband med utvecklingssamtalet på våren samtalalar pedagogen och vårdnadshavaren om barnets trygghet på förskolan. Detta dokumenteras.
- Vårdnadshavare får möjlighet att svara på enkätfrågor gällande trygghet och trivsel.

3.4 Pedagogisk planering

- Barnen involveras i KOMPIS-temat och lär känna varandra genom olika aktiviteter och gruppmoment.
- Vi planerar teman och aktiviteter som stärker värdegrundsarbete, t.ex. vänskap, känslor, rättvisa, olikheter, "stopp min kropp" m.m.
- Vi använder barnlitteratur och drama för att öppna samtal om empati, identitet och respekt.
- Vi är noga med att introducera och förklara miljön på förskolan. Barn blir trygga av att veta vad de kan och får göra. Vi skapar förutsättningar för barnen att lyckas genom att tydliggöra vad som gäller, var saker finns och hur vi plockar undan efter oss osv.
- Pedagogerna sprider medvetet ut sig i lokalerna och ute på gården för att lättare kunna upptäcka och identifiera kränkande behandling.
- Den fria leken är viktig och ges stort utrymme. Här är pedagogerna närvarande i så stor utsträckning som möjligt genom att lyhört delta eller observera så att leken är inkluderande och meningsfull för de barn som deltar.

3.5 Reflektion och utveckling

- Vi har regelbunden reflektion i arbetslaget om vårt förhållningssätt, barnsyn, och miljöer.
- Vi deltar i kompetensutveckling kring värdegrund, barns rättigheter och likabehandling.
- Vi utvärderar vår verksamhet ur ett likabehandlingsperspektiv, t.ex. genom trygghetsvandringar, barnintervjuer och observationer.

4. Främjande arbete – att stärka trygghet och likabehandling varje dag

Det främjande arbetet på Hanna förskola handlar om att medvetet bygga en förskolemiljö där alla barn känner sig trygga, delaktiga och respekterade. Det är ett ständigt pågående arbete som riktar sig till alla barn, i alla grupper, varje dag. Det handlar om att skapa en förskolemiljö som är trygg och tillitsfull och ger förutsättningar för likabehandling i verksamheten. Det handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde. Förskolan och dess pedagoger ska således arbeta aktivt för att se till att inte ett eller flera barn lämnas utanför i gruppen, vare sig känslomässigt eller fysiskt. I det främjande arbetet omsätts värdegrunden i praktiken.

Syftet med främjande arbete är att:

- Stärka barnens självkänsla och tillhörighet.
- Skapa en positiv och tillåtande kultur, där mångfald ses som en tillgång.
- Främja respekt för mänskliga rättigheter, demokratiska värderingar och allas lika värde.
- Utveckla trygga relationer mellan barn–barn, barn–vuxen och vuxen–vuxen.

4.1 Trygga relationer

- Vi lägger stor vikt vid trygga inskolningar, närvarande pedagoger och att barnen knyter starka band till vuxna.
- Varje barn ska känna sig sedd, bekräftad och uppskattad varje dag.
- Vi arbetar med smågruppsaktiviteter för att skapa lugn, fokus och nära relationer.

4.2 Barns delaktighet och inflytande

- Vi lyssnar aktivt på barnen och uppmuntrar dem att uttrycka åsikter och känslor.
- Vi erbjuder olika sätt att göra sig hörd – med ord, bilder, lek, känslkort, m.m.
- Barnen får vara med och påverka aktiviteter, rutiner och miljöer.

4.3 Synliggöra mångfald

- Vi lyfter fram olikheter som något positivt – i språk, bakgrund, intressen och förmågor m.m.
- Vi arbetar aktivt för att alla barn ska känna att deras kultur och identitet får plats.
- Vi använder böcker, musik och material som speglar olika människor och livssituationer.

4.4 Stärka värdegrunden

- Vi arbetar regelbundet med våra värdeord som de beskrivs ovan i dokumentet.
- Vi använder pedagogiska verktyg som:
 - Vänskapstema, KOMPIS
 - Känslkort
 - Rollspel och drama
- Vi pratar om känslor och konflikter i stunden – inte bara när det blir problem.

4.5 Personalens förhållningssätt

- Vi vuxna är tydliga förebilder som visar på ett respektfullt och lyhört sätt att vara med barn och varandra.
- Vi reflekterar regelbundet över hur vi bemöter barn, vårdnadshavare och kollegor. ICDP, vägledande samspel ligger till grund för vårt bemötande av barnen och deras behov.
- Vi arbetar för en öppen och trygg arbetsmiljö även bland vuxna – det påverkar barnen.
- Vi tydliggör vikten av närvarande pedagoger i barnens lek i så stor utsträckning som möjligt. Genom närvarande pedagoger kan barnens lek och utforskande stimuleras och vi kan fånga upp vad barnen säger till och om varandra.

4.6 Främjande arbete på årsbasis

En verksamhet där barn upplever meningsfulla sammanhang, glädje och delaktighet leder fram till ökad vänskap och förebygger kränkningar. I sådana miljöer växer självförtroende, självkänsla, respekt och tolerans. Vi planerar in främjande inslag som:

- Kompistema
- Temveckor med fokus på barnrätt utifrån Barnkonventionen
- Temaarbete om känslor, empati och inkludering
- Aktiviteter kopplade till FN-dagen, nationella minoriteter m.m.
- Trygghetsvandringar både ute och inne.

5. Åtgärder

Alla barn på Hanna förskola har rätt att känna sig trygga, respekterade och delaktiga. Om en situation uppstår där ett barn upplever kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering, ska det alltid tas på allvar och hanteras skyndsamt och professionellt.

5.1 Steg 1: Upptäcka och lyssna

- Den vuxne som ser eller får kännedom om händelsen lyssnar, bekräftar och dokumenterar kort vad som har hänt.
- Händelsen delges ansvarig pedagog och rektor samma dag.

5.2 Steg 2: Dokumentation och analys

- Händelsen dokumenteras i Draftit och ger huvudmannen därmed kännedom om det inträffade.
- Huvudmannen gör en bedömning av om det handlar om kränkning, trakasseri eller diskriminering.
- Eventuellt barnperspektiv dokumenteras (vad barnet själv upplevt).

5.3 Steg 3: Åtgärder och samtal

- Samtal hålls med de berörda barnen enskilt och i grupp, beroende på situation.
- Vårdnadshavare informeras samma dag och bjuds in till samverkan.
- Pedagogiska åtgärder vidtas direkt:
 - extra närvaro av vuxen
 - ändringar i gruppkonstellationer
 - tydligare struktur/rutiner
 - arbete med känslor, empati, respekt

5.4 Steg 4: Uppföljning

- En uppföljning sker inom 1–2 veckor för att säkerställa att åtgärderna gett effekt.
- Eventuella nya insatser sätts in vid behov.
- Alla åtgärder dokumenteras fortlöpande och förvaras enligt GDPR-rutiner (säkra anteckningar)

Anmälan till huvudman

Om det rör sig om en allvarlig eller upprepade kränkningar eller diskriminering:

- Rektor anmäler till huvudmannen, (AU).
- Huvudmannen ansvarar för utredning och uppföljning.

Utvärdering

Trygghetsplanen är ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Rektor för förskolan ansvarar ytterst för att planen följs. Arbetslagen och ledningsgruppen utvärderar och reviderar planen varje år i juni. Trygghetsplanen fastställs på uppstartsdagarna i augusti.

Handlingsplanen liksom kvalitetsuppföljningen ingår i det demokratiska uppdraget enligt arbetsmiljölagen. Uppdraget omfattar alla i förskolan.

